

МОТИВИ

към

Наредба за изменение и допълнение

на Наредба № 5 от 01.06.2017 г. за организацията и реда за водене, съхраняване и достъп до електронните дела и начина на съхраняване на доказателствата и доказателствените средства по делата, както и вътрешния оборот и съхраняването на друга информация, обработвана от съдебната администрация

В бр. № 11 от 02.02.2023 г. е обнародван Закон за изменение и допълнение на Граждански-процесуалния кодекс /ЗИД на ГПК/, който бе приет от 48-ото Народно събрание и с който се въвежда електронната форма като правило при воденето на заповедното производство.

В § 20 от ЗИД на ГПК е предвидено, че Висшият съдебен съвет и министърът на правосъдието привеждат в съответствие с този закон приетите, съответно издадените от тях подзаконови нормативни актове в 6-месечен срок от обнародването на закона в „Държавен вестник“.

Предлаганите промени в Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 5 от 01.06.2017 г. за организацията и реда за водене, съхраняване и достъп до електронните дела и начина на съхраняване на доказателствата и доказателствените средства по делата, както и вътрешния оборот и съхраняването на друга информация, обработвана от съдебната администрация (Наредба 5) имат за цел да приведат разпоредбите й в съответствие с действащата нормативна уредба в следните основни направления:

В чл. 13 изрично се регламентира, че по заповедните производства се образуват единствено електронни дела и че хартиени преписки не се водят. Посочва се, че по електронен път се извършва и уведомяването на определения съдия по разпределеното дело относно постъпващите по делото документи и върнатите по делото съобщения. Създават се нови разпоредби, които уреждат реда за отбелязването по електронното дело на подадена частна жалба по реда на чл. 413, чл. 419 и чл. 420 от ГПК и на възражение по чл. 423, както и на влезлия в сила съдебен акт, с който приключва възвинното частно производство, респективно подадена искова молба по чл. 415 или чл. 424 от ГПК и влезлия в сила съдебен акт след приключването на исковото производство.

Към настоящия момент изпълнителното производство не се води в електронна форма, а съгласно чл. 426, ал. 1 от ГПК за образуване на изпълнително дело е необходимо представянето на изпълнителен лист, издаден в електронна форма. Съобразно тази необходимост, проектът за изменение и допълнение на Наредба 5 предвижда в чл. 13а, че с издаването на изпълнителен лист в електронна форма автоматично се създава електронна партида на изпълнителния лист, която е обособена част от електронното дело. Посочено е и съдържанието на електронната партида на изпълнителния лист. В чл. 13, ал. 2 изрично се допълва, че към електронните дела се включват и електронните партиди на изпълнителния лист.

В Наредба 5 се създава нова разпоредба на чл. 20а, която регламентира предоставянето на достъп до електронната партида на изпълнителния лист в електронна форма, както и действията на съдебният изпълнител пред който е подадена молбата за образуване на изпълнително дело за вземането по изпълнителния лист в електронна форма. Предвижда се страната, в чиято полза е издаден изпълнителният лист в електронна форма и държавното учреждение-дълъжник по издадения изпълнителен лист да получават достъп до електронната партида на изпълнителния лист автоматично от момента на създаването ѝ. За страната, в чиято полза е издаден

изпълнителният лист в електронна форма, е предоставена възможност да се запознае със съдържанието на електронната партида по реда на чл. 360з, ал. 5 от Закон за съдебната власт в помещенията на съда, издал изпълнителния лист, а по заповедни дела - във всеки районен съд.

Предвижда се достъп до електронната партида на изпълнителния лист да имат съдебния изпълнител, пред когото е образувано изпълнителното дело, както и органите на съдебната власт при наличие на необходимост. Разписано е задължението на съдебния изпълнител да предоставя справки и информация относно отбелязванията по електронната партида на страните по изпълнителното дело и на процесуалните им представители.

Регламентира се редът, по който съдебният изпълнител, пред когото е образувано изпълнителното дело, служебно предоставя и прекратява достъпа до електронната партида на дълъгните, на другите взискатели, на съдебния изпълнител, пред когото се извършва присъединяване с удостоверение, както и на други държавни органи и лица със законен интерес. Предвижда се възможност изброените лица да могат да поискат достъп от съда, издал изпълнителния лист.

С цел да се създаде правна сигурност и да се предотвратят злоупотреби при отбелязвания и заличавания в електронната партида на изпълнителния лист са предвидени правила за отбелязвания при влязло в сила прекратяване или приключване на изпълнителното дело, както и в случаите на препращане или продължаване на изпълнителното производство пред друг съдебен изпълнител. В тези случаи се въвежда забрана съдебния изпълнител, пред когото е било образувано изпълнителното дело, да може да извърши отбелязвания, да предоставя достъп и да се запознава с последващи отбелязвания по електронната партида. Изрично е регламентирано, че достъп на втори и следващ съдебен изпълнител може да се предостави след отбелязване в електронната партида на влязло в сила прекратяване или приключване на изпълнителното дело пред предишния съдебен изпълнител, както и в случаите на препращане и продължаване на изпълнителното производство пред друг съдебен изпълнител и в хипотеза на присъединяване на взискател въз основа на удостоверение.

Предвиждат се нови разпоредби и в разделите, регламентиращи електронната регистратура, подаването и регистрирането на документите и електронното деловодство.

В чл. 22 се създава ал. 4, съгласно която заявлениета за издаване на заповед за изпълнение, подадени по електронен път или на хартиен носител, се въвеждат в единен електронен регистър за цялата страна, при което получават номера, отразяващи датата, часа и поредността на постъпването им.

В чл. 25, ал. 1, изр. 2 се въвежда изключение от разписаното правило, че съдържанието на специализираните електронни формуляри се утвърждава с решение на пленума на Висшия съдебен съвет. С допълнението се добавя изключение за „образците, утвърдени по реда на чл. 425, ал. 1 от Гражданския процесуален кодекс.“

В Наредба 5 се създава нова разпоредба на чл. 31, ал. 4 съгласно която електронното дело по заповедни производства се създава автоматично с подаването на заявление за издаване на заповед за изпълнение чрез специализирания електронен формуляр на Единния портал за електронно правосъдие или с въвеждането на негов електронен образ в информационната система на съдилищата по реда на чл. 39 от Наредба № 6 от 03.08.2017 г. за извършване на процесуални действия и удостоверителни изявления в електронна форма, приета с решение на Пленума на Висшия съдебен съвет по т. 6 от Протокол № 25 от 03.08.2017г.“

Проектът за изменение и допълнение на Наредба 5 завършва с предложение за изменения на чл. 46, съгласно които в ал. 2 думата „съдии“ се заменя с „магистрати“, а в ал. 3 думите „съдии и служебни“ се заменят с „магистрати и съдебни“. В съответствие с предвидените изменения текстовете на чл. 46, ал. 2 и 3 гласят:

„(2) (Изм. - ДВ, бр. 55 от 2022 г., в сила от 15.07.2022 г.) Подписаният от или за всички участващи магистрати и служители електронен документ се регистрира в информационната система на органа на съдебната власт след нарочно действие на потребител чрез създаването на уникален регистров номер по чл. 22, ал. 1, т. 6 или 7 и след регистрирането си не може да се заменя.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 55 от 2022 г., в сила от 15.07.2022 г.) Чрез електронен печат върху подписания електронен документ се отразяват генерираният при регистрацията уникален регистров номер и дата, текстови данни за подписаните го магистрати и съдебни служители и за свързаните особени мнения.“

Приемането на предложението за изменение и допълнение на нормативния акт ще доведе до привеждането му в съответствие с Гражданския процесуален кодекс.